

УДК 330.3:338.1

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТУ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Студ. Є.В. Третяк, гр. МГМБК 1-17

Науковий керівник доц. С.В. Бреус

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета полягає у дослідженні наявних підходів до визначення поняття економічної безпеки суб'єкта господарювання.

Для досягнення поставленої мети поставлено завдання: узагальнення теоретичних аспектів економічної безпеки підприємства як категорії та уточненні її змісту; дослідження основних функціональних цілей економічної безпеки підприємства; обґрунтування доцільності здійснення моніторингу суб'єкта господарювання задля запобігання виникненню загроз його економічній безпеці.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єкт дослідження – процес визначення економічної безпеки суб'єкта господарювання як категорії. Предмет дослідження – теоретичні аспекти забезпечення економічної безпеки суб'єкта господарювання.

Методи та засоби дослідження. У процесі дослідження використаний діалектичний метод пізнання та системний підхід до аналізу поняття економічної безпеки підприємства.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Основні результати дослідження, що формують його наукову новизну полягають у такому: вперше здійснено узагальнення теоретичних аспектів економічної безпеки суб'єкта господарювання; удосконалено підхід до визначення економічної безпеки суб'єкта господарювання; набуло подальшого розвитку обґрунтування доцільності здійснення моніторингу стану підприємства, що може нівелювати негативний вплив чинників та слугувати в якості превентивного заходу для запобігання виникненню загроз його економічній безпеці.

Результати дослідження. Економічна ситуація в державі, зокрема залежить від здатності відповідних державних органів сприяти забезпеченню економічної безпеки як держави, так і господарюючих суб'єктів, при цьому вони повинні докладати зусиль для забезпечення їх економічної безпеки як цілісного комплексу, що потребує детальнішого вивчення.

Під економічною безпекою підприємства (господарюючого суб'єкта) розуміють захищеність його науково-технічного, технологічного, виробничого і кадрового потенціалу від прямих (активних) або непрямих (пасивних) економічних загроз (пов'язаних з неефективною науково-промисловою політикою держави або формуванням несприятливого зовнішнього середовища тощо) і здатність до його відтворення [1].

У сучасній науковій літературі не вироблено єдиного підходу до визначення категорії «економічна безпека». Економічна безпека підприємства розглядається зокрема як [2]:

– стан найбільш ефективного використання корпоративних ресурсів для запобігання загроз і для забезпечення стабільного функціонування організації в цей час і в майбутньому;

– стан даного господарського суб'єкта, при якому життєво важливі компоненти структури й діяльність організації характеризуються високим ступенем захищеності від небажаних змін;

– стан господарського суб'єкта, при якому він при найбільш ефективному

використанні корпоративних ресурсів добивається запобігання, ослаблення або захисту від існуючих небезпек і загроз або інших непередбачених обставин і в основному забезпечує досягнення цілей бізнесу в умовах конкуренції й господарського ризику;

– стан юридичних, виробничих відносин і організаційних зв'язків, матеріальних і інтелектуальних ресурсів організації, при яких забезпечується надійність і стабільність її функціонування, фінансово-комерційний успіх, прогресивний науково-технічний і соціальний розвиток;

– захищеність життєво важливих інтересів організації від внутрішніх і зовнішніх загроз, тобто захист організації, її кадрового й інтелектуального потенціалу, інформації, технологій, капіталу й прибутку, що забезпечується системою мір спеціального, правового, економічного, організаційного, інженерно-технічного й соціального характеру

Зважаючи на вищезазначене, економічну безпеку суб'єкта господарювання можна розуміти як стан захищеності від загроз, що виникають у результатів негативного впливу чинників зовнішнього та внутрішнього середовища.

Функціональні цілі економічної безпеки підприємства полягають, зокрема у такому [3]: забезпечення високої фінансової ефективності роботи, фінансової стабільності та незалежності; забезпечення технологічної незалежності та досягнення високої конкурентоспроможності того чи іншого суб'єкта господарювання; досягнення високої ефективності менеджменту, оптимальної та ефективної організаційної структури управління підприємством.

Посилення чинників, що загрожують економічній безпеці підприємства є передумовою для здійснення постійного моніторингу стану підприємства, що може нівелювати негативний вплив чинників та слугувати в якості превентивного заходу для запобігання виникненню загроз його економічній безпеці. При здійсненні моніторингу діє принцип безперервності спостереження за станом об'єкта моніторингу з урахуванням фактичного стану і тенденцій розвитку його потенціалу, а також загального розвитку економіки, політичної обстановки і дії інших загальносистемних факторів [4]. Моніторинг сприятиме системному аналізу фінансово-економічної ситуації суб'єкта господарювання задля прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Висновки. Забезпечення економічної безпеки суб'єкта господарювання здійснюється індивідуально, адже вплив чинників (обсяг матеріально-технічних, фінансових ресурсів, трудових ресурсів тощо), які сприяють створенню загроз їй не є універсальним для усіх підприємств. Високий рівень економічної безпеки підприємства може бути забезпечений лише за комплексного і системного підходу до її організації.

Ключові слова: суб'єкт господарювання, економічна безпека, забезпечення економічної безпеки суб'єкта господарювання, моніторинг.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кириченко О.А., Денисенко М.П., Сідак В.С. Проблеми управління економічною безпекою суб'єктів господарювання / О.А. Кириченко, М.П. Денисенко, В.С. Сідак, // Монографія. – 2014. – 39 с.
2. Коротков Е.М., Беляєв О.О. Управління економічною безпекою суспільства / Е.М.Коротков, О.О. Беляєв: № 6, 2011.-154 с.
3. Гребенников В.В. Стратегія управління економічною безпекою підприємств / В.В. Гребенников // 2014., - 212 с.
4. Меламедів С.Л. Формування стратегії економічної безпеки підприємницьких структур/ С.Л. Меламедів // 2016. - 37 с.